TEXT OCH FOTO JENNY MORELLI

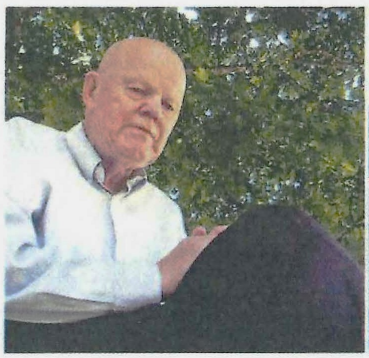

Torsten Andersson är aktuell i höst med utställning Carnegie Art Award, Konstakademin Stockholm 4 september–26 oktober.

Ensam är inte stark när det gäller målningar

1966 LÄMNADE KONSTNÄREN Torsten Andersson Stockholm för att vila en vecka på sin mors gård i Brenarp, Skåne. Han blev kvar i 42 år. 2007 vann han det prestigefyllda Carnegie Art Award men han bryr sig inte det minsta.

– Arbetet är viktigare än resultatet, säger han.

"Se upp med dem som sprider myter om konstnärer. Enstöringen Munch, den morbide Francis Bacon, den sinnessjuke Hill. Myterna sprids av dem som vill framställa sig själva som mer normala och intellektuella."

Orden är Torsten Anderssons. Jag läser dem på tåget ner till Skåne. Han hämtar mig vid Hörby busstation. Blå skjorta, svart linnekostym. Vi kör till skogs i en blå Volkswagen Caddy.

Här bor han i tre vita hus som han har byggt själv. Omgivna av ek, kastanj och lönn. Det ena huset är sovrum, det andra kök, det tredje ateljé. Täta granar bildar mur bak ateljén. Fåglarna kvittrar. Torsten fixar nescafé och hugger tänderna i en limpskiva med en jätteklick smör.

Kändes det roligt när du fick Carnegie Art Award?

– Nej, jag bryr mig faktiskt inte.

Men att samtiden bryr sig om vad du gör!?

– Jo, samtiden kanske bryr sig, men den förstår inte. Man kan aldrig känna sig nöjd som konstnär.

Men du har ju ändå hittat ett språk som är ditt!

– Ja, men jag kan ju inte använda det som något färdigt. Man blir aldrig färdig. Man söker alltid vidare. För 40 år sedan var det ingen som begrep vad jag höll på med. Stafflimåleri var ute. Jag har hållit fast vid det jag tror på. Konsten är en besatthet. Att syssla med konst är vanebildande, det avleder från ångest och andra dumheter.

Men vad gör du nu då, vad målar du?

– Jag målar inte längre. Jag har börjat ifrågasätta om målandet verkligen är viktigare än min person. Förr var det självklart. Inte nu längre, säger Torsten.

Vad ska du göra i stället?

– Vet inte, skriva kanske. Jag har alltid sysslat med personlighet som språk, aldrig med vätskorna i min kropp, de har aldrig fått komma till tals. Men arbetsuppgiften att förena språk och person skulle ta 20–30 år till. Jag är för gammal nu.

Säg inte det? Du är väl bara åttiotvå.

Torsten skrattar.

– Jag vill inte lämna skisser bakom mig. Världen innehåller redan alldeles för många skisser.

Torsten Andersson bränner de tavlor han är missnöjd med. Under årens lopp har han bränt tusentals målningar. Han bränner dem för att ge utrymme åt annat, för att själva ransoneringen är viktig. Själva urvalet. På ängen ligger en stor hög med aska.

– Jag gör familjer av målningar. Aldrig fler än fem. Det är bra med familjer, de kan behöva varandra så att de inte blir ensamma. Ensam är inte stark, inte när det gäller målningar.

En fågel far som en skugga över himlen. En näktergal? Vi hinner inte se.

Torsten Andersson berättar om näktergalen som följde honom dag och natt när han precis flyttat ner från Stockholm. Han hade ännu inte börjat måla. Men i näktergalens sång fanns en föraning om allt arbete som skulle följa.

Innan det är dags för mig att åka lanar han mig ett vitt häfte hopsatt med ståltråd. Det är ett utkast till en bok. "Mellan språk och person finns en differens" står det på omslaget.

Sedan far vi fram på vägarna genom de gula fälten under den bländande blåa himlen.

– Vad det är vackert på sommaren, säger han.

Är det något särskilt du vill att jag ska skriva om dig?

– Nej jag bryr mig faktiskt inte. Men jag hoppas att du inte är ironisk.

Jag lovar att inte vara ironisk. ●